

Motion till riksdagen 2011/12:Kr236

av **Jan Lindholm (MP)**

Public service

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder med anledning av problemet att Sveriges Radios kanalutbud har avsevärt sämre mottagningsvillkor än de kommersiella kanalerna.

Bakgrund

På väldigt många håll runt om i landet möter man medborgare som beklagar sig över att det endast är de kommersiella radiokanalerna som går att få in på radiomottagaren. Vid en närmare diskussion visar det sig att det inte handlar om att Sveriges Radio är helt död i området men att mottagningsvillkoren för Sveriges Radios kanaler är avsevärt sämre än för de kommersiella kanalerna.

Enligt en utredning från riksdagens utredningstjänst finns det fyra troliga orsaker bakom detta problem:

- ? När nya kanaler har tillkommit i FM-bandet har en del personer fått en ny sändare för en kommersiell kanal nära sig. Om den nya sändaren har en stark sändareffekt händer det att radiomottagaren får svårt att få in andra kanaler än de närmaste, den överstyrs av närmaste sändare.
- ? Kvaliteten på radiomottagaren påverkar i vilken mån en radiomottagare störs av en närliggande sändare.
- ? Upplevda svårigheter att få in andra kanaler än de som sänds från den närmaste sändaren kan bestå av en kombination av sändareffekter och deviation.
- ? Störningar kan förekomma om någon aktör ”skruvar upp” sin sändareffekt eller deviation mer än vad regelverket tillåter. Det saknas dock dokumenterad kunskap om i vilken utsträckning detta förekommer.

En slutsats man kan dra av utredningen är att de nyare kommersiella kanalerna förmodligen sänder från nya master som är belägna närmare mottagare än

Fel! Okänt namn på

Sveriges Radios gamla kanaler som tydligen enbart sänds ut från äldre master på längre avstånd från radiolyssnarna. Det är möjligt att det är en mycket förenklad bild av det som skett med mottagningsvillkoren. Att vissa sändare tydligen kan skruvas upp för att på så vis störa ut andra för tankarna till det krig om makten över etermedierna som bland annat USA bedriver över Kuba. Sådant borde kunna regleras på ett rättvist sätt i en fungerande demokrati kan man tycka.

Enligt Teracom har ett stort antal master fått tillstånd närmare tätbebyggda områden än vad som tidigare varit fallet, vilket kan vara orsaken till försämrade möjligheter att höra vissa kanaler.

Förslag till åtgärder

Såväl Post- och telestyrelsen som Teracom verkar vara inställda på att lösningen är att bygga ut digital sändningsteknik för de kommersiella kanalerna. Detta skulle enligt dem lösa problemet för dem som vill lyssna på Sveriges Radios programutbud. Huruvida detta är sant eller inte undandrar sig min bedömning.

Under alla omständigheter bör inte Sveriges Radios licensbetalare eller skattebetalarna tvingas stå för kostnaderna för en utbyggnad av ett nytt högteknologiskt digitalt distributionsnät för radiokommunikation som enbart är avsett för kommersiella kanaler. Att uppbyggnaden av ett sådant digitalt nät innebär att landets tiotusentals elöverkänsliga kommer att få stora svårigheter att hitta lågstrålande områden där de kan undkomma digitala magnetfält verkar dessa aktörer (PTS och Teracom) inte ta någon hänsyn till.

Sedan tjugo år tillbaka har utbyggnaden av trådlös teknik i landet helt skett på kommersiella grunder och politiken har överlämnat alla bedömningar till PTS. Behovet av politik på området tycks därför vara ganska stort. Riksdagen bör därför ge regeringen uppdraget att kräva av alla inblandade aktörer att samtliga radiokanaler som har sändningstillstånd sköts på ett sätt så att de inte stör ut varandra. Syftet måste rimligen vara att Sveriges Radios utbud av kanaler skall vara tillgängliga i hela landet på FM-bandet. Kommersiella kanaler kan inte tillåtas bygga sändare så att de stör eller skruva upp sändarstyrkan så att det stör för det som är huvuduppdraget, att Sveriges Radios kanaler skall vara hörbara. Om det av tekniska orsaker inte går att ge alla kanaler samma hörbarhet eller mottagningsvillkor måste det självklara vara så att Sveriges Radios kanaler går före, vilket är självklart bland annat av sårbarhets- och säkerhetsmotiv.

Riksdagens uppdrag till regeringen bör rimligtvis även innehålla tydliga signaler om att ny teknik för att tillmötesgå önskemål om fler alternativa kanaler för radio inte får riskera befolkningens hälsa. Vid sådana bedömningar är det självklart att försiktighetsprincipen används så som EU beslutat att den skall tillämpas, det vill säga med en tydlig redogörelse för den vetenskapliga osäkerheten i beslutsunderlaget.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 oktober 2011

Jan Lindholm (MP)